

Німецький міжнародний мовник Deutsche Welle: роль, завдання, функції

Грабська А. В.,
аспірантка

У статті розглянуто роль, завдання і функції DW як єдиного німецького мовника, який виробляє високоякісну інформаційну продукцію (теле-, радіо-, інтернет-контент) спеціально для закордонної аудиторії. Для цього використано такі методи дослідження: теоретико-методологічний аналіз проблеми, дедукція, індукція, аналіз документів та узагальнення. Розглянуто положення Закону «Про DW». На основі аналізу цього закону, іміджевих матеріалів компанії та релевантних наукових праць українських і німецьких дослідників зроблено висновки про специфіку мовлення DW і обґрунтовано, чому цю медіакорпорацію можна розглядати не тільки як потужний ЗМІ, а й актора та інструмент публічної дипломатії ФРН. Висновки дослідження можуть бути цінними для українського журналістикознавства з огляду на брак наукових досліджень цієї тематики і активізацію процесів створення суспільного мовлення в Україні.

Ключові слова: DW; Deutsche Welle; Німеччина; міжнародне мовлення; публічна дипломатія.

German International Broadcaster “Deutsche Welle”: DW’s role, tasks, and functions

Grabska Anna,
PhD Student

The main objective of the study was to consider the role, tasks, and functions of DW as the only one German international broadcaster which produces high-quality content (for TV, radio, and the Internet) specifically for foreign audiences. To reach the goal of the study, the following methods were used: theoretical and methodological analysis of the problem, deduction, induction, document analysis and synthesis. The provisions of “DW-Law” were also considered. On the basis of the laws’ review, the company’s image materials and relevant scientific studies of the Ukrainian and German researchers, it was made conclusions about the specificity of DW’s broadcasting. It was also proved why this media company could be considered not only as a powerful media outlet but also as an actor and a tool of Germany’s public diplomacy. The main results and conclusions of the study: DW media company plays a special role in the German media system. DW produces the information products for foreign audiences in 30 languages and is a powerful broadcaster with a multimillion audience, one of the major players in the global media market. DW’s role on the back of its mission, formulated in “DW-Law”, can be considered in the context of Germany’s public diplomacy. This media company can be considered also both as an actor and an instrument of Germany’s public diplomacy and as a “culture ambassador”, that is a distributor of German and European culture and the German language in the world. The investigated broadcaster performs several important functions. In addition to creation of a public opinion, giving information, socialization, integration, education and entertainment, it is also a function of image creation and supporting of Germany’s media presence in the world. DW media company as a public broadcaster in the global media market may be one of the estimated models for Ukraine while this country is trying to create its own public broadcasting, including international broadcasting. The relevance of the study: the results of the study, which is a part of the future dissertation, can be valuable for the Ukrainian journalistic science because of the lack of research on this subject and activation of processes of creating a public broadcasting in Ukraine during the recent years.

Keywords: DW; Deutsche Welle; Germany; International Broadcasting; Public Diplomacy.

Немецкий международный вещатель Deutsche Welle: роль, задания, функции

Грабская А. В.,
аспирантка

В статье рассмотрены роль, задания и функции DW как единственного немецкого вещателя, который изготавливает высококачественную информационную продукцию (теле-, радио-, интернет-контент) специально для зарубежной аудитории. Для этого были использованы следующие методы исследования: теоретико-методологический анализ проблемы, дедукция, индукция, анализ документов и обобщение. Рассмотрены нормы Закона «О DW». На основе анализа этого закона, имиджевых материалов компании и релевантных научных трудов украинских и немецких исследователей сделано выводы о специфике вещания DW и обосновано, почему эту медиакомпанию можно рассматривать не только как мощное СМИ, но и как актера / инструмент публичной дипломатии ФРГ. Выводы исследования, которое является частью будущей кандидатской диссертации, могут быть ценными для украинского журналистиковедения на фоне недостаточного количества научных исследований на эту тематику и активизации процессов по созданию общественного вещания в Украине в последние годы.

Ключевые слова: DW; Deutsche Welle; Германия; международное вещание; публичная дипломатия.

Вступ. Німецька медіакомпанія Deutsche Welle (DW) розпочала мовлення 3 травня 1953 р. «Подолання післявоєнних бар'єрів» у зовнішній політиці Німеччини – так понад 50 років тому сформулював першочергове завдання Deutsche Welle тодішній президент ФРН Теодор Гойсс [1, 7]. Створена після закінчення Другої світової війни й покликана передавати закордонним радіослухачам картину тогочасного політичного, економічного й культурного життя Німеччини та німецьку точку зору на події [2, 38], за свою понад 60-річну історію ця медіакомпанія стала одним з помітних гравців глобального медіаринку зі щотижневою аудиторією майже 118 мільйонів людей [3, 2]. У 1980-ті рр. виробництво інформаційної продукції DW відбувалось уже понад 30-ма мовами [4]. Нині медіапродукція DW виробляється 30 мовами світу й доступна за допомогою всіх найважливіших каналів масової комунікації: радіо, телебачення та інтернет (онлайн-платформа, соцмережі, мобільний додаток). За допомогою понад 4 400 медіапартнерів у всьому світі інформаційну продукцію Deutsche Welle, зокрема радіо- й телевізійні програми, слухають і дивляться в десятках країн.

Вищезгадані факти дають змогу уявити масштаб діяльності DW. У цьому контексті незайвим буде стисло окреслити характер глобальної цільової аудиторії німецького міжнародного мовника. «Ми звертаємося перш за все до тих, хто ухвалює рішення в усьому світі, до людей, які мають вплив на формування громадської думки або матимуть його в майбутньому (виділено нами. – А. Г.). В авторитарних державах – до тих, хто активно виступає за демократію, свободи, які

охороняються правом, та прогрес. Німецькомовні програми створюються для людей за кордоном, які володіють німецькою, викладають її і вивчають», – така характеристика аудиторії DW міститься в іміджевих матеріалах на сайті мовника [5].

На прикладі DW можна проаналізувати досвід Федеративної Республіки Німеччини у сфері створення та функціонування потужного глобального іномовлення. В українському журналістичнознавстві бракує наукових досліджень на цю тематику, зокрема й німецького досвіду.

Актуальність дослідження випливає з того, що аналіз досвіду інших держав у вищезгаданій сфері є корисним для України, де протягом останніх років активізувалися процеси зі створення суспільних ЗМІ та іномовлення зокрема. Більше того, дослідження в цій сфері можна вважати необхідними на тлі інформаційної та реальної війни нашої держави з Російською Федерацією. Створення передумов для повернення окупованого Криму, підготовка інформаційної та реальної деокупації окремих районів Донецької та Луганської областей, успіх міжнародних комунікацій та дипломатичних зусиль України, подальша підтримка міжнародних партнерів – ось лише кілька чинників, які визначають важливість власного іномовлення для України.

Мета дослідження – визначити роль, завдання та функції DW як німецького іномовника. Завдання – проаналізувати релевантні для мети дослідження наукові праці, документи та публікації в мас-медіа, зробити висновки про роль, завдання і функції Deutsche Welle. Об'єкт дослідження – медіакомпанія DW, предмет – її роль, завдання та функції. Одразу зауважимо, що в межах цього дослідження DW не розглядаємо як складову

частину системи німецьких ЗМІ. По-перше, ця медіакомпанія як єдиний німецький іномовник має окреме програмне завдання, зафіксоване в Законі «Про Deutsche Welle» та виконує частково інші функції; по-друге, детальний розгляд DW у контексті системи німецьких мас-медіа змусив би суттєво вийти за межі обсягу наукової статті.

Джерельна база цього дослідження – Закон «Про DW» (нім. DW-Gesetz), План завдань DW у 2014–2017 рр. (нім. «DW-Aufgabenplanung 2014–2017»), іміджеві матеріали на порталі Deutsche Welle www.dw.com, корпоративна преса DW (видання Weltzeit і Ortszeit), наукові праці німецьких та українських дослідників, присвячені або пов'язані з цією тематикою (К. Міхалек, Ф. Піпер, Д. Дьорр, Ш. Шідермаір, Е. Бурместер, Т. Буссемер, А. Бусманн, Н. Куль, А. Дікманн, В. Іванов, В. Гоян, О. Гоян, О. Хаб'юк, Т. Гуцал та ін.). Для ефективності викладу й стислості цитування звужено джерельну базу до ключових досліджень тих питань, які зазначено у меті та завданнях статті. Наукові праці німецьких дослідників, в яких розглянуто більш загальні питання, наприклад, історію виникнення німецького іномовлення, а також досліджено DW з вузькоспеціального погляду (наприклад, конституційність Закону «Про DW»), до джерельної бази не внесено.

Теоретичне підґрунтя. Стисло опишемо характер деяких наукових досліджень, які стали джерельною базою статті. Український науковець О. Гоян досліджує розвиток і становлення DW в Україні з середини 90-х рр. і розглядає медіакомпанію як суб'єкт українського медійного ринку. Він аналізує у своїх статтях специфіку радіомовлення DW і дотримується думки, що компанія є об'єктивним мовником і не може вважатися ні «рупором уряду», ні «голосом опозиції» [1, с. 26]. Українська дослідниця В. Гоян у своїх наукових статтях розглядає специфіку телемовлення DW.

Український дослідник В. Іванов присвятив багато наукових робіт і статей у періодиці проблематиці створення суспільного мовлення в українських умовах. Науковий доробок професора Іванова, одного з небагатьох українських дослідників, які добре знаються на цій тематиці, є цінним джерелом для загального розуміння проблем й умов, в яких постає суспільне мовлення по-українському. В. Іванов ще з 1990-х рр. неодноразово входив до складу президентських комісій із розробки програм для запровадження суспільного мовлення в Україні.

Українсько-німецький дослідник О. Хаб'юк присвятив кілька праць вивченню суспільно-правового мовлення в ФРН. Його науковий доробок є цінним джерелом інформації про те, як влаштована система суспільно-правового мовлення в цій країні.

Німецький дослідник К. Міхалек у праці «Deutsche Welle в межах публічної дипломатії» намагається з'ясувати сумісність політичного зав-

дання мовника з журналістським самоусвідомленням (нім. Selbstverstaendnis) DW. Його висновок: самоусвідомлення DW як незалежного від держави та об'єктивного мовника сумісна із завданнями компанії, зафіксованими в Законі «Про DW», однак при цьому DW як іномовник є інструментом публічної дипломатії та має обмежену свободу висловлювань [6, с. 102].

Дослідники Д. Дьорр та Ш. Шідермаір розглядають іномовлення DW як виконання «державного культурного завдання», яке закладає основи для поглиблення міжнародної співпраці та європейської інтеграції.

Дисертаційне дослідження Ф. Піпер присвячене розробці конституційно-правових принципів організації та фінансування установи публічного права, якою згідно з німецьким законодавством є DW, та аналізу сумісності Закону «Про DW» з такими принципами.

Методи дослідження. Для досягнення поставленої мети застосовувалося кілька теоретичних методів. Основними методами теоретичного дослідження було обрано: теоретико-методологічний аналіз проблеми, дедукцію, індукцію, аналіз документів та узагальнення.

Результати дослідження. Згідно з визначенням, яке міститься в «Державному договорі про теле-радіомовлення та телемедіа» ФРН, «місія суспільно-правових мовників полягає в тому, щоб через створення та розповсюдження їх пропозицій діяти як засіб та фактор процесу вільного індивідуального й публічного формування думок і, таким чином, задовольняти демократичні, соціальні та культурні потреби суспільства. Суспільно-правові мовники повинні надавати у своїх пропозиціях широкий огляд міжнародних, європейських, національних та регіональних подій у всіх основних сферах життя. Тим самим вони повинні сприяти міжнародному взаєморозумінню, європейській інтеграції та цілісності суспільства в межах федерації та земель (маються на увазі федеральні землі Німеччини. – А. Г.). Їхні пропозиції повинні служити освіті, інформуванню, консультаціям та розвагам. Особливо вони повинні пропонувати сюжети культурного напрямку. Розважальні програми також повинні відповідати суспільно-правовому профілю. Виконуючи свої завдання, суспільно-правові мовники мають керуватися принципами об'єктивності й неупередженості репортажів, різноманіття думок та збалансованості своїх пропозицій» [7]. У цьому документі наведено перелік конкретних завдань та принципів діяльності суспільно-правових мовників, одним з яких є і DW. Крім того, наведений витяг дає змогу виділити кілька функцій, що їх мають виконувати суспільно-правові ЗМІ: формування громадської думки (індивідуальне й публічне), інформування, соціалізації, інтеграційну («сприяти міжнародному взаєморозумінню, європейській

інтеграції та цілісності суспільства»), просвітницьку та розважальну.

Більш детальні положення про програмне завдання, мету й принципи діяльності DW містяться у відповідному законі. Розглянемо ці положення докладніше. Завдання DW зафіксоване в однойменному § 3 Закону «Про Deutsche Welle». Згідно з документом, DW виробляє теле- та радіомовну продукцію для закордону. Продукція Deutsche Welle поширюється німецькою та іншими мовами. § 4 фіксує мету, з якою створюється продукція DW: вона має «представляти Німеччину як зрілу європейську культурну націю та вільно мислячу демократичну правову державу. Вона повинна надавати майданчик для представлення точок зору з важливих тем – перш за все політики, культури та економіки – в Європі та на інших континентах з метою сприяти порозумінню, міжкультурному та міжнародному обміну. При цьому Deutsche Welle особливо підтримує німецьку мову» [8].

У § 5 перераховано програмні принципи діяльності мовника. Згідно з частиною першою цього параграфа, у програмах DW поважається й захищається гідність людини. Мовник дотримується норм законодавства для захисту молоді, рівноправ'я чоловіків і жінок та права на особисту гідність. Програми DW повинні уможливлувати незалежне формування громадської думки і не мають однобічно підтримувати партії та інші політичні об'єднання, релігійні спільноти, корпорації чи професійні об'єднання. Мовник має поважати звичаєві, релігійні та світоглядні переконання аудиторії. Висвітлення подій має бути докладним, правдивим і об'єктивним та відбуватися з усвідомленням того, що програми Deutsche Welle «стосуються відносин Федеративної Республіки Німеччина з іноземними державами». Походження й зміст публікованих новин перевіряються з необхідною ретельністю. Коментарі відділяються від новин і позначаються як коментарі.

DW самостійно складає план завдань (нім. Aufgabenplanung) на кожні чотири роки. Цей план щороку доповнюється. Основою планування є інформація стосовно фінансових меж від німецького уряду, яка стосується DW. У «Плані завдань» компанія детально описує свої програмні цілі, найважливіші наміри та їх важливість для виконання завдань відповідно до § 3 і 4 закону, особливо з розподілом за цільовими регіонами, цільовими групами, шляхами поширення та формами пропозицій. Також DW описує в плані завдань свій внесок у здобуття освіти та підвищення кваліфікації медіафахівців, особливо в межах міжнародної допомоги з метою розвитку та підтримки міжнародних відносин. Одразу зазначимо, що це положення стосується роботи Академії Deutsche Welle (DW Akademie), міжнародної організації у структурі DW, яка займається питаннями міжнародного розвитку ЗМІ. Діяльність DW Akademie не розглядається в межах

цього дослідження детально, оскільки це змусило б вийти за межі обсягу наукової статті.

Також у плані завдань містяться основоположні критерії для оцінювання пропозицій DW, пояснюються причини запропонованих шляхів поширення і форм продукції DW для кожного цільового регіону та цільової групи, а також описується перебіг співробітництва з третіми особами (партнерами DW на місцях. – А. Г.).

Вищезгадані положення Закону «Про DW» є ключовими для розуміння ролі, завдань і функцій німецького міжнародного мовника. Deutsche Welle посідає особливе місце в системі німецьких мас-медій, оскільки це єдина медіакомпанія в Німеччині, яка здійснює мовлення для закордонної аудиторії. Діяльність медіакомпанії має чітко сформульовану мету: представлення Німеччини; створення майданчика для дискусій; сприяння порозумінню, міжкультурному та міжнародному обміну в Європі та на інших континентах; підтримка вивчення німецької мови у світі. Згідно із законом, журналісти DW мають висвітлювати події з усвідомленням того, що їх інформаційна продукція «стосується відносин Федеративної Республіки Німеччина з іноземними державами», що можна інтерпретувати як теоретичну можливість зовнішньополітичного впливу (питання, чи такий вплив відбувається в реальності та в яких масштабах, потребує окремого дослідження). На нашу думку, роль DW з огляду на це можна визначити не лише як «потужний міжнародний мовник», а й «актор / інструмент німецької публічної дипломатії», незалежний від держави у своїй редакційній діяльності, але який має чітко визначену місію та завдання і фінансується державою.

Трагування DW як інструмента державної політики трапляється і в іміджевих матеріалах компанії. У посібнику «Із серця Європи: «Німецька хвиля» в Україні», в якому докладно висвітлюється діяльність мовника в нашій державі, зазначено: «Закон про «Німецьку хвилю» створює передумови для гнучкішого реагування на події світової політики, аніж це було раніше, зміцнює незалежність закордонного німецького радіо від держави. В законі чіткіше виписано позицію «Німецької хвилі» як потужного інструмента в мас-медійній та культурній політиці за кордоном» [1, с. 139].

Тут потрібно зазначити, що до 2012 р. бренд DW згадувався в матеріалах компанії та в інших ЗМІ під різними назвами (Deutsche Welle, DW, «Німецька хвиля»). У 2012- р. компанія в межах внутрішньої реформи оновила корпоративний дизайн та ухвалила рішення вживати аббревіатуру DW як основну для підвищення впізнавання бренду.

Водночас важливо розуміти, що DW не є «рупором уряду». Попри чітко окреслене коло завдань, які зазначають серед іншого виконання медіакомпанією

іміджевої функції для країни («представляти Німеччину як зрілу європейську культурну націю та вільно мислячу демократичну правову державу» та підтримка німецької мови), медіакомпанія має законодавчо зафіксовану незалежність від держави у своїй редакційній діяльності. «Deutsche Welle не підлягає державному професійному контролю», зафіксовано в § 61 відповідного закону. При цьому німецький уряд може здійснювати правовий контроль за медіакомпанією, але це стосується не змісту програм, а їх відповідності нормам законодавства.

Цю тезу підтверджують і закордонні, і українські дослідники. «Специфіку мовлення «Німецької хвилі» можна охарактеризувати, по-перше, як об'єктивний підхід до життя, по-друге, як цілковиту незалежність у підготовці телерадіопродукції, оскільки компанія «не є рупором уряду чи голосом опозиції». Тому на «Німецькій хвилі» добре розуміють різницю між коментарем як аналітичним жанром та інформаційним повідомленням як жанром інформаційної журналістики, і прагнуть ніколи не змішувати їх, бо наслідком цього завжди є нав'язування думок», – вважає О. Гоян [1, 26].

«У програмах DW не йдеться про державне представлення Федеративної Республіки Німеччина назовні. DWG (закон. – А. Г.) однозначно говорить про незалежність німецького іномовника від державної зовнішньої політики. Відповідно до цього DW не може бути класифікована як рупор федерального уряду», – зазначає Ф. Піпер [2, 78].

Підсумуємо коло завдань, які виконує німецький міжнародний мовник. Це виробництво теле-, радіо- та інтернет-продукції німецькою і багатьма іншими мовами для закордонної аудиторії; сприяння міжкультурному діалогу та дискусіям; зображення Німеччини в європейському контексті; підтримка присутності держави на глобальному медіаринку; трансляція німецької та інших точок зору на події; підтримка вивчення та цікавості до німецької мови у світі.

На підставі вищевикладеного можна зробити висновки про функції DW. На нашу думку, вони збігаються з функціями суспільно-правових мовників, які ми виділили на початку статті з витягу з «Державного договору про телерадіомовлення та телемедіа». Це формування громадської думки, інформування, соціалізація та інтеграція (під цим маємо на увазі сприяння міжкультурному взаєморозумінню та співпраці, а також надання корисних відомостей, які сприяють соціалізації та інтеграції іноземців у німецькому суспільстві, зокрема і безкоштовні матеріали для вивчення німецької мови), просвітницька (підтримка вивчення німецької мови є також виконанням цієї функції), розважальна (попри значне переважання серйозного контенту, мовні редакції DW виробляють і розважальний).

На наш погляд, DW виконує ще одну важливу функцію – іміджеву. На цьому наголошують положення закону, процитовані вище («представ-

ляти Німеччину як зрілу європейську культурну націю та вільно мислячу демократичну правову державу»), а також іміджеві матеріали компанії. Мовник позиціонує себе як «медійний голос Німеччини» [5]. «Ми – культуртрегери і поширюємо культуру з Німеччини та Європи. Завдяки нашій достовірності ми підтримуємо репутацію Німеччини в усьому світі», – цитата з матеріалу про місію компанії [9]. «DW формує медійну присутність Німеччини у світі. При цьому вона виконує своє завдання в інтересах Федеративної Республіки Німеччина», – зазначено в «Плані завдань» компанії на 2014–2017 рр. Крім того, DW часто називають «медійною візиткою Німеччини у світі» [10].

При цьому іміджева функція, яку виконує DW, нерозривно пов'язана з її роллю як актора / інструмента публічної дипломатії та з цінностями Німеччини, які медіакомпанія транслює світу. «DW доповнює своєю продукцією традиційні міжнародні відносини Німеччини (посольства, консульства, зовнішньоторговельну палату, співпрацю вищих навчальних закладів, діяльність Фонду Гумбольдта, Німецької служби академічних обмінів, Goethe-Institute та ін.) і забезпечує, щоб цінності та перспективи, які сьогодні відстоює Німеччина, були відомі в цільових регіонах... Таким чином DW робить внесок у глобальну комунікацію та позиціонування Німеччини... Завдяки своїй загалом легкозрозумілій продукції DW також може робити цінний внесок в інтеграцію мігрантів у Німеччині», – йдеться в «Плані дій DW 2014–2017» [11].

Висновки. Медіакомпанія DW відіграє особливу роль у системі німецьких публічно правових медіа. DW виробляє інформаційну продукцію для закордонної аудиторії 30 мовами і є потужним іномовником із багатомільйонною аудиторією, помітним гравцем глобального медіаринку. Медіакомпанія має особливу місію, сформульовану в Законі «Про Deutsche Welle», – поширювати об'єктивну високоякісну інформацію; представляти цінності та позиції, які відстоює Німеччина на міжнародній арені; сприяти діалогу та порозумінню із закордонними цільовими аудиторіями, орієнтуючись при цьому на виклики у німецькому й міжнародному порядку денному; підтримувати й популяризувати вивчення німецької мови у світі, а також надавати доступ до її вивчення і пізнання німецької культури. Роль DW з огляду на таку місію й завдання можна розглядати в контексті публічної дипломатії Німеччини, тобто ця медіакомпанія може вважатися актором і водночас інструментом німецької публічної дипломатії, а також «культуртрегером», тобто поширювачем німецької і європейської культури й німецької мови у світі. Досліджуваний мовник виконує певні важливі функції. Крім інформування, соціалізації, інтеграції, просвітницької та розважальної, це також іміджева функція (підтримка образу Німеччини та медійної присутності країни у світі).

Медіакомпанія DW як публічно-правовий мов-

ник глобального медіаринку може стати однією з орієнтовних моделей для України під час створення суспільного мовлення й іномовлення в нашій державі.

Подяки. Висловлюємо подяку всім українським і німецьким дослідникам, праці яких дали змогу сформуванню джерельну базу цього дослідження.

Список літератури

1. Из сердца Европы: «Німецька хвиля» в Україні : посіб. для студ. Інституту журналістики / за заг. ред. О. Гояна, Я. Янковського. – К. : Веселка, 2009. – 144 с.
2. *Frauke P.* Der deutsche Auslandsrundfunk: Historische Entwicklung, verfassungsrechtliche Stellung, Funktionsbereich, Organisation und Finanzierung / Pieper Frauke. – München: Verlag C. H. Beck oHG, 2000. – 227 s.
3. *Fortschreibung* für Aufgabenplanung 2014 – 2017 [Електронний ресурс] // Deutsche Welle. – Режим доступу: <http://dw.com/p/1HNp5>. – Назва з екрана. – Дата доступу: 15.02.2016.
4. *Stevens B.* Zahlen, Daten, Fakten [Електронний ресурс] / B. Stevens // Deutsche Welle. – Режим доступу: <http://dw.com/p/13n4b>. – Назва з екрана. – Дата доступу: 15.02.2016.
5. *Unternehmensprofil* [Електронний ресурс] // Deutsche Welle. – Режим доступу: <http://www.dw.com/de/unternehmen/profil/s-30626>. – Назва з екрана. – Дата доступу: 16.03.2016.
6. *Michalek Chr.* Die Deutsche Welle im Rahmen von Public Diplomacy / Michalek Chr. – München: AVM, 2009. – 170 s.
7. *Хаб'юк О.* Суспільно-правове мовлення у Федеративній Республіці Німеччина [Електронний ресурс] / О. Хаб'юк // University of Cologne. – Режим доступу: [http://www.rundfunk-institut.uni-koeln.de/en/home/publications/working-papers/arbeitspapiere-einzelansicht/?tx_news_pi1\[news\]=3347&cHash=c33f04a496ddb1d5532a41c06021d3b9](http://www.rundfunk-institut.uni-koeln.de/en/home/publications/working-papers/arbeitspapiere-einzelansicht/?tx_news_pi1[news]=3347&cHash=c33f04a496ddb1d5532a41c06021d3b9). – Назва з екрана. – Дата доступу: 18.04.2016.
8. *Gesetz über die Rundfunkanstalt des Bundesrechts «Deutsche Welle» (Deutsche-Welle-Gesetz - DWG)* [Електронний ресурс] // Федеральне міністерство юстиції і захисту прав споживачів. – Режим доступу: <https://www.gesetze-im-internet.de/dwg/BJNR309410997.html>. – Назва з екрана. – Дата доступу: 18.04.2016.
9. *Leitbild: Werte, Grundsätze und Visionen* [Електронний ресурс] // Deutsche Welle. – Режим доступу: <http://dw.com/p/6J8p>. – Назва з екрана. – Дата доступу: 15.02.2016.
10. *Hoffmann J.* Bernd Neumann: «Deutsche Welle ist Mittler universeller Werte und Brückenbauer» [Електронний ресурс] / Hoffmann J. // Deutsche Welle. – Режим доступу: <http://dw.com/p/18rBx>. – Назва з екрана. – Дата доступу: 15.02.2016.
11. *Aufgabenplanung 2014 bis 2017* // Deutsche Welle. – Режим доступу: <http://www.dw.com/de/die-aufgabenplanung/a-15680839>. – Назва з екрана. – Дата доступу: 15.02.2016.
12. *Durr D., Schiedermaier S.* Die Deutsche Welle : die Funktion, der Auftrag, die Aufgaben und die Finanzierung heute : Studien zum deutschen und europäischen Medienrecht. – Band 15. / Durr Dieter, Schiedermaier Stephanie. – Frankfurt am Main : Peter Lang GmbH, 2003. – 88 S.

13. *Гоян В.* «Німецька хвиля» на українському ґрунті [Електронний ресурс] / Гоян В., Гоян О. // Електронна бібліотека Інституту журналістики / Право та ЗМІ. – Київ, 2014. – Режим доступу: <http://journalib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=1691>. – Назва з екрана. – Дата доступу: 15.02.2016.

14. *Іванов В.* Основні теорії масової комунікації і журналістики : навчальний посібник / Валерій Іванов ; за наук. ред. В. В. Різуна – К. : Центр Вільної Преси, 2010. – 258 с.

References

1. *Hoian, O. & Yankovskyi, Ia.* (Ed.) (2009), From the Heart of Europe: “Deutsche Welle” in Ukraine: a Textbook, Veselka, Kyiv, 144 p.
2. *Pieper, F.* (2000), German International Broadcasting: Historical Development, Constitutional Position, Functional Area, Organization and Financing, Verlag C. H. Beck oHG, Munich, 227 p.
3. *DW* (2015), “Update for Task Scheduling 2014 – 2017”, available at: <http://dw.com/p/1HNp5> (accessed in February 2016).
4. *Stevens, B.* (2015), “Numbers, data, facts”, available at: <http://dw.com/p/13n4b> (accessed in February 2016).
5. *DW* (2015), “Company Profile”, available at: <http://www.dw.com/de/unternehmen/profil/s-30626> (accessed in March 2016).
6. *Michalek, Chr.* (2009), Deutsche Welle in a Frame of Public Diplomacy, AVM, Munich, 170 p.
7. *Khabiyuk, O.* (2010), “Public Broadcasting in the Federal Republic of Germany”, available at: [http://www.rundfunk-institut.uni-koeln.de/en/home/publications/working-papers/arbeitspapiere-einzelansicht/?tx_news_pi1\[news\]=3347&cHash=c33f04a496ddb1d5532a41c06021d3b9](http://www.rundfunk-institut.uni-koeln.de/en/home/publications/working-papers/arbeitspapiere-einzelansicht/?tx_news_pi1[news]=3347&cHash=c33f04a496ddb1d5532a41c06021d3b9) (accessed in April 2016).
8. *Federal Department of Justice and Consumer Protection* (1997), Law on Broadcasting Corporation under the Federal Law “Deutsche Welle”, available at: <https://www.gesetze-im-internet.de/dwg/BJNR309410997.html> (accessed in April 2016).
9. *DW* (2015), “Mission: values, principles and visions”, available at: <http://dw.com/p/6J8p> (accessed in February 2016).
10. *Hoffmann, J.* (2013), “Deutsche Welle is the mediator of universal values and bridge builder”, available at: <http://dw.com/p/18rBx> (accessed in April 2016).
11. *DW* (2014), “Task Scheduling 2014-2017”, available at: <http://www.dw.com/de/die-aufgabenplanung/a-15680839> (accessed in February 2016).
12. *Durr, D. & Schiedermaier, S.* (2003), The German Wave: Function, Task, Responsibilities and Funding Today, Frankfurt, Peter Lang GmbH, 88 p.
13. *Hoian, V. & Hoian, O.* (2014), “Deutsche Welle on the Ukrainian Ground”, Pravo ta ZMI [The Law and The Media], available at: <http://journalib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=1691> (accessed in February 2016).
14. *Ivanov, V.* (2010), Basic Theory of Mass Communication and Journalism: a Textbook, Tsentr Vilnoi Presy, Kyiv, 258 p.